

den Overbeviisning — og mit Studium af de Forhold, som herved komme i Betragtning, har været langvarigt, og jeg har stræbt efter bedste Evne at trænge ind i dem —, at jeg har gjort det Forslag til et Procentsystem, som nu foreligger, saa fuldkomment, som jeg kunde, saa kunde jeg aldrig være saa ubillig at ville forlange af dette Thing, at det, uagtet det ikke meente at have den tilhørlige Tid til at vinde en fast Overbeviisning om, at Systemet virkelig var godt og hensigtsmæssigt, dog skulde tiltræde det uden videre. Jeg har altsaa fundet, at det, at dette Thing erklærede, at det kun skulde være et Forsøg, var, hvad man billigtvæis maatte vente. Men, mine Herrer, netop dette er man jo ogsaa gaaet ind paa og har vedtaget i det andet Thing. Og det forekommer mig derfor meget besynderligt, at saamange ærede Medlemmer her have fundet, at den Stilling, der er fremkommen, er ydmygende og trykkende for dette Thing. Det, der er vedtaget i det andet Thing, er jo nemlig, som sagt, netop i Tanken det Samme, som dette ærede Thing havde vedtaget, nemlig at den foreslaaede Lov ikke skulde være en Lov med stadige Regler for en Indkomstskat, men kun skulde være en Lov, der gjorde et Forsøg paa en saadan stadig Indkomstskat. Dette har jeg allerede tilladt mig at udtale ved forrige Behandling, og jeg kan ikke noksom stærkt fremhæve det paany, thi det er Sandhed. Spørgsmaalet, der opstaaer, er derfor ene og alene dette: Naar et saadant Forsøg skal gjøres, er det da Net at gjøre det med een Skatteligning, eller maa det ikke idetmindste gjøres med to Ligninger? Og i saa Henseende siger jeg nu, mine Herrer, at vi have Erfaringen for os. Alle de Mænd, som jeg har talt med — og det er mange — der have deeltaget i Indkomstskatligningen i Communerne de to Gange, hvori vi allerede have haft en saadan Skat, have været entige med mig i, at der har været store Fremskridt at bemærke fra den første Gang af, og at Meget, som den første Gang var gaaet skævt og urigtigt, var blevet rettet og gik bedre, ja godt ved det andet Forsøg. Jeg paaastaer, at, havde man faaet dette Forsøg gjort endnu en tredje Gang, saa vilde Meget endydeligere være blevet rettet. Men saa

figer jeg altsaa ogsaa: Er det rigtigt, naar vi nu ville gjøre et Forsøg med en saadan Skat efter Procentsystemet, da at bestemme, at man kun vil ligne den een gang? Kan man vente, at de Beretninger, som om et Aar ville komme til os om den Maade, hvorpaa den nu foreslaaede Lov er bleven anvendt rundt omkring i de forskjellige Communer, ville give et sandt Billede af det opstillede Massineris Hensigtsmæssighed? Nei, mine Herrer, det maae De ikke vente. Jeg siger, at, om der næste Gang ogsaa maatte komme saadanne Indberetninger frem mod det, som kunde lyde meget stærkt, saa bør De dog være overordentlig forsigtige med at tage dem for stærkt til Hjerte. Den Slags Ting fordrer nemlig Dvælse hos Communeraaedenes Medlemmer, fordrer Dvælse hos Skattecommissairerne, og fordrer tillige, at man til Skattecommissairer faaer valgt Folk, der vise sig at være egnede til deres Plads. Dænk blot paa, mine Herrer, at jeg nu i Lovet af en Maaned skal skaffe mindst 150 Skattecommissairer tilveie, fordeelte over hele Landet. Hvor let kan det ikke være muligt, at man for et eller andet Steds Vedkommende kan træffe et mindre heldigt Valg! Det kan vise sig, at en enkelt saadan Mand, eller i visse Skattefredse multig endog samtlige Mænd, have været uheldig valgte, og dette alene vil kunne forstyrre Alting, og vil kunne blive Grunden til, at det Hele gaaer uheldig paa det paa-gjældende Sted. Men, er dette Tilfældet, saa siger jeg, at der dog maa være en Mulighed givet til at kunne oprette Følgerne heraf, og til at kunne komme til at undersøge, om ikke Alt kan gaae heldig og godt i den paa-gjældende enkelte Skattefreds, naar man sørger for, at der næste Gang kommer Folk, som mere egne sig for deres Stilling, end de første gjorde. Kort sagt, der er intet Punkt i det hele Massineri, hvor man ikke bør tilstede Erfaringen nogen Leilighed til gennem Massineriet selv at indføre de Forbedringer i Skatteligningen, som man bliver overbevist om ere rigtige; — jeg mener, som antydet, ikke her legislative Forbedringer, men praktiske Forbedringer, Forbedringer, udførte ved selve de Medskaber, som skulle bruge og anvende den nye Lov. Derfor forekommer det mig, mine Her-